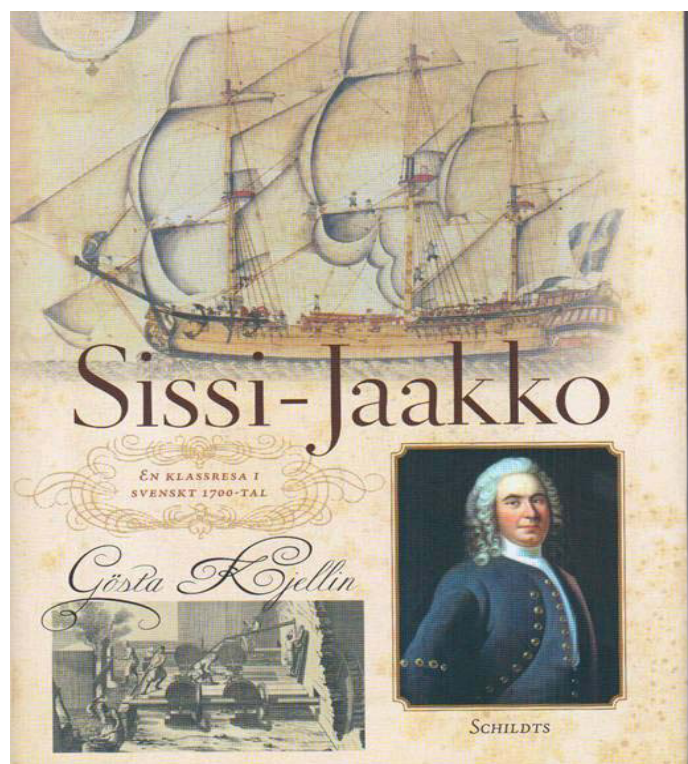

Gösta Kjellin: Sissi-Jaakko. En klassresa i svenskt 1700-tal

Recenserad av Tord Elfving

Gösta Kjellin: *Sissi-Jaakko. En klassresa i svenskt 1700-tal* (med slutkapitel av Johanna Enckell). Ill. i färg, 176 s., 17,5x22 cm. S&S, 2011.

Det finns den stora historien och det finns den lilla historien.

Den stora historien handlar om kungar, årtal, slag, krig och freder med därtill hörande landöverträdelser, samt lagar och förordningar med uppgift att föra över makt och medel från en grupp till en annan.

Den lilla historien ger inga uppgifter för realprovet. Men det är den som intresserar oss släktforskare. I den ingår till exempel berättelsen om hjälten i Gösta Kjellins *Sissi-Jaakko*, som föddes 1696 i en osäker värld som Jakob Henriksson, gjorde klassresan som Jakob Forsell, och nådde slutmålet 1768 som Jakob af Forselles.

På den här resan får vi följa Jakob. Lyckligtvis har författaren insett att det bland oss läsare finns de som

inte längre kan Stora och Lilla Ofreden på sina fem fingrar, varför en behövlig orientering i den stora historien finns inbakad i texten.

Men det är ändå den lilla historien om Jakob Forsell som dominerar boken. Fast så liten är ju inte berättelsen om en stor man. Den handlar, som titeln antyder, om en sissi, som redan i mycket unga år lär sig att tjäna sitt land under dygnets mörkare timmar, men också om företagaren, som blev fartygsägare, och om politikern, som representerade sin bygd vid tre riksdagar.

Och inte minst om mannen som grundlade Degerby, en stad som vi numera känner under namnet Lovisa, och som blev dess första borgmästare. Allt detta med hjälp av stor energi och en ansenlig arbetsförmåga samt ett sunt förnuft som sade sin ägare vad han skulle göra och – inte oviktigt – även vad han inte skulle göra.

Allt detta framfört i en personlig och, låt mig säga, nästan hemtrevlig ton, som får mig att känna mig, inte som en läsare av en bok, utan som en av flera personer som andäktigt lyssnar till en berättare, kanske med en brasa sprakande någonstans i bakgrunden.

Extra bonus, inte minst ur släktforskarsynvinkel, ger berättelsens avslutande kapitel, i vilket Johanna Enckell berättar om sin namne (och anmoder) Johanna Schultz, Jakob Forsells unga hustru (ålderskillnaden var 32 år). Ett bra exempel på att beskrivningen av kvinnorna i vår släkthistoria inte alltid behöver börja och sluta vid antalet avkomlingar.